

Kyril Bonfiglioli
Mortdecai

GABO

1

Ily ósdi történet s ily rosszul elmondani!

*Amerre Pippa jár**

A mottók szerzője Robert Browning, egyetlen, jól felismerhető hamisítvány kivételével.

Ez nem önéletrajzi regény: egy *másik* potrohos, kicsapongó, erkölcstelen középkorú műkereskedőről szól. A többi figura szintén a képzelet műve, kivált Mrs. Spon, de a helyszínek nagyrészt valódiak.

Ha tűzre vetünk egy régi, faragott és aranyozott képkeretet, tompán sziszegő hangot – egy finom fúú-t – ad a rostélyon, és az aranyfüst egy páva csodás kékeszöldjére színezi a lángokat. Ezt a jelenséget figyeltem kedvtelve szerda este, amikor Martland meglátogatott. Háromszor nyomta meg a csengőt gyors egymásutánban, mint erélyes férfiú, kinek sietős a dolga. Többé-kevésbé számítottam rá, így amikor Jock, a verőemberem beszédesen felhúzott szemöldökkel bedugta a fejét az ajtón, kellő hidegvérrel tudtam odaszólni neki:

– Gurítsd be.

Martland valamelyik ponyvájában olvashatta azt is, hogy a testes emberek meglepő könnyedséggel és eleganciával közlekednek; ennek köszönhetően úgy mozog, akár egy pohos manó, azt remélve, hogy felkapja egy kobold. Ezzel az abszurd járással vonult be hozzám némán és macskaszerűen, ringatva az ülepét.

– Ne állj fel – morogta, amikor látta, hogy eszem ágában sincs. – Szabad egy kortyot?

Azzal mit sem törődve az italostálca hívogató palackjaival, elmarota alulról a nagy Rodney karaffát, és öntött magának egy szép adagot abból, amit ő Taylor '31-nek vélt. Egy pont ide, ugyanis hihetetlenül vacak Invalid Porttal töltöttem fel a karaffát. Nem vette észre: két pont ide. Még szép, hiszen csak egy rendőr. Talán az is csak „volt”.

Letette terebélyes hátsóját az én kis Régence fotelembe, és elismerően csettintett a nyelvével a sötétvörös lőrére. Szinte hallottam,

* Reinhardt Piroska fordítása

ahogy szántja az agyát valami frappáns, könnyed indításért. Az lenne az ő Oscar Wilde-i védjegye. Martlandnek mindössze két személyisége van – Wilde és Füles. Ettől még igen kegyetlen és veszélyes rendőr. Talán csak „volt” – vagy ezt már mondtam?

– Öregfiú – kezdett bele végül –, szép kis hivalkodás. Még a tűzi fád is aranyozott.

– Csak egy régi keret – mondtam, őszinteségre játszva. – Gondoltam, eltüzelem.

– Micsoda veszteség. Egy szép, faragott Louis Seize keret...

– Rohadt jól tudod, hogy ez nem egy akárhányadik Lajos keret – vetettem oda. – Chippendale utánzat futószőlő mintával, ami a múlt héten készült valamelyik cégnél a Greyhound Roadon. Járt a képhez, amit a múltkor vettem.

Sosem lehetünk biztosak abban, hogy Martland mit tud vagy mit nem tud, de az antik keretek témájában viszonylag otthonosan mozgok, azt pedig nem tartottam valószínűnek, hogy Martland órát vett belőlük.

– Az érdekes lett volna, ha ez egy Louis Seize, ismerd el... mondjuk ötvenszer százötven centiméteres – motyogta, miközben merengve nézte, ahogy végleg elenyész a rostélyon.

Ezen a ponton bejött a verőemberem, és mintegy húsz font szenet tett a tűzre, majd visszavonult, civilizált mosolyt küldve Martland felé. Jock úgy képzei el a civilizált mosolyt, hogy felhúzza a felsőajkát a hosszú, sárga szemfogáról. Engem ez megrémiszt.

– Figyelj ide, Martland – mondtam rezzentelenül. – Csak nem hiszed azt, hogy ha tényleg elemeltem volna azt a Goyát, vagy orgazda lennék, akkor ide hozom kerettestül? Aztán eltüzelem a keretet a saját kályhámban? Nem nézhetsz ekkora fajankónak.

Erre zavart, tiltakozó hangokat hallatott, mintha eszébe sem jutott volna a Madridban ellopott fenséges Goya, amellyel már öt napja tele voltak a lapok. A hangadást kézlendítéssel is alátámasztotta, kilötyöggetve az úgynevezett bort a szőnyegre.

– Ez – jegyeztem meg nyomatékosan – egy drága Savonnaire szőnyeg. Nem tesz jót neki a portói. Mi több, valószínűleg egy felbecsülhetetlen értékű mesterművet rejtettek el alatta. Aminek nagyon nem tesz jót a portói.

Csúnyán sandított rám, tudva, hogy feltehetően igazat mondok. Szemérmesen visszasandítottam, tudva, hogy igazat mondok. Az ajtón túli árnyékban az a gazfickó Jock a legcivilizáltabb mosolyát gyakorolta. A felületes szemlélő, ha lett volna ilyen a házban, mindannyiunkat boldognak lát.

Jobb, ha most vetek némi fényt az előzményekre, mielőtt bárki azon kezdené törni a fejét, hogy ez a Martland haszontalan számár-e. Önök bizonyára tudják, hogy az angol rendőrök nem viselnek fegyvert, legfeljebb rendkívüli körülmények között, csak a régi jó Mr. Punch-féle* furkósbot egyszerűsített megfelelőjét. És azt is tudják, hogy soha, de soha nem folyamodnak tetteles bántalmazáshoz – manapság már az almalopáson kapott kislányokat sem merik elnadrágozni, tartva a feljelentéstől és az Amnesty International hivatalos vizsgálatától.

Önök ezt biztosra veszik, mert még nem hallottak a rendőrségen kívüli Különleges Erőkről (SPG), amelyet a Belügyminisztérium állított fel a Nagy Vonatrablás utáni, kínos tényekkel szembesítő hetekben. Az SPG-t egy államtanácsi rendelettel hozták létre, és a belügyminisztertől, illetve az egyik magasabb rangú hivatálnokától úgynevezett titkos felhatalmazást kapott. Ez állítólag öt ívből áll és háromhavonta meg kell újítani. A nehézséget az okozza, hogy csak a legjobb és legkiegyensúlyozottabb fiúkat válogatják be a csapatba, de ha már benne vannak, a gyilkosságot is – hogy mást ne mondjunk – elnézik nekik, amennyiben eredményt mutatnak fel. Nem lesz több Nagy Vonatrablás ügy, még ha ez azzal is járhat – de erre gondolni sem szabad! –, hogy kiiktatnak néhány bűnözőt, mielőtt költséges bírósági eljárás alá vonnák őket. (Már eddig is egy vagyont spóroltak a kirendelt védőkön.) Minden újság, még az ausztrál tulajdonban lévők is, megállapodott a belügyminisztériummal, hogy forrón kapják a sztorikat egyenesen a derítőből, ha cserébe elsiklanak a fegyverek és a kínzás felett. Gyönyörű, nem?

Az SPG-nek nem kell törődnie a bürokráciával, kivéve egyetlen rémült kisembert az államkincstártól, és a felhatalmazása arra is kiterjed, hogy felkérje – ha úgy tetszik, utasítsa – a rendőri vezetőket,

* A *Punch and Judy* című, klasszikus angol vásári bábjáték egyik főszereplője.

hogy „fegyelmi követelmény vagy hivatali formalitás nélkül bocsásanak rendelkezésére minden adminisztratív eszközt”. A rendőri állomány nyilván rajong ezért a lehetőségért. Az SPG csak a királynő miniszterelnökének tartozik felelősséggel a meghatalmazottján keresztül, aki valódi earl és titkos tanácsos, és késő este nyilvános vécék környékén le lehet fel.

Tényleges, gyakorlati vezetője egy ejtőernyős alakulat egykori ezredese, aki az iskolatársam volt, és olyan érdekes rangot visel, mint extra főosztályvezető. Rátermetett fickó, Martlandnek hívják. Nagyon szereti bántani az embereket.

Engem is szívesen bántott volna egy kicsit kihallgatás címén, de Jock kint állt az ajtó előtt, és időnként visszafogottan böfentett egyet, jelezvén, hogy kéznél van, ha szükség lenne rá. Jock egyfajta anti-Jeeves: hallgatag, találékony, sőt tisztelettudó, ha olyan kedvében van, viszont állandóan részeg, és szereti bezúzni az emberek arcát. Ma-napság nem úzheted a műkereskedést verőember nélkül, és Jock az egyik legjobb a szakmában. Vagyis csak *volt*.

Miután bemutattam Jockot – a családneve most nem jut eszembe, felteszem, az anyja nevét kapta –, talán ideje magamról is közölnöm néhány adatot. Charlie Mortdecai vagyok. És tényleg Charlie-nak kereszteltek; azt hiszem, az anyám ezzel az apámon akart bosszút állni valamilyen homályos meggondolásból. Ami a Mortdecait illeti, azzal roppant elégedett vagyok: van benne egy leheletnyi ősiség, egy csepp zsidóság, egy icipici romlottság – egyetlen gyűjtő sem állhatja meg, hogy tengelyt ne akasszon egy műkereskedővel, akit Mortdecainak hívnak. Életem virágjában vagyok, ha ez mond valamit, a magasságom éppen csak átlagos, a testsúlyom sajnos több az átlagosnál, és még őrzöm a maradványait annak, amit a futó méricskélés jó külsőnek ítélné. (Néha, tompított fénynél és behúzott hassal már-már tetszem magamnak.) Kedvelem a szépművészetet, a pénzt, a disznó vicceket és az italt. Nagyon sikeres vagyok. A tűrhető másodvonalbeli magániskolámban fedeztem fel, hogy jóformán bárki megnyerhet egy verekedést, ha kész arra, hogy a másik fél szemébe nyomja a hüvelykujját. A legtöbbben nem képesek rászanni magukat, gondolták volna?

Továbbá megillet a „méltóságos” megszólítás, lévén a papám Bernard, Mortdecai of Silverdale első bárója volt Lancaster palotagróf-

ságban. Ő volt az évszázad második legnagyobb műkereskedője: az mérgezte meg az életét, hogy megpróbálta túlszárnyalni Duveent. Színleg azért kapott bárói címet, mert egyharmadmillió font értékben adományozott a nemzetnek jó minőségű, de eladhatatlan műtárgyakat, valójában pedig azért kapta, mert elfelejtett valami kínosat valakiről. A memoárja a fivérem halála után, mondjuk, jövő áprilisban fog megjelenni, ha minden igaz. Csak ajánlani tudom.

De térjünk csak vissza a Mortdecai-barakkba, ahol a jó öreg főnökhelyettes Martland háborgott, vagy legalábbis úgy tett. Rettenetes színész, de akkor is épp elég rettenetes, amikor nem színészkedik, így aztán nehéz eldönteni, mikor melyik. Ha tudnak követni.

– Ugyan már, Charlie – mondta nyűgösen. Én csak annyira rebegtettem a szemem, hogy diszkréten jelezzem, nem tegnap ültünk együtt az iskolapadban.

– Mit akar jelenteni ez az „ugyan már”? – kérdeztem.

– Azt, hogy ne játszd itt nekem a hülyét.

Három szellemes visszavágást is fontolóra vettem, de rájöttem, hogy minek fárasztani magam. Vannak helyzetek, amikor kész vagyok szópárbajt vívni Martlanddel, de ez most nem olyan volt.

– Mégis – tettem fel a logikus kérdést –, mi lenne az, amiről azt gondolod, hogy tőlem kaphatod meg?

– Bármilyen nyom a Goya-ügyben – válaszolta a meghunyászkodó Füles hangján. Erre én egy – vagy két – jeges szemöldökfelvonással reagáltam. Kissé összerándult.

– Vannak diplomáciai megfontolások – nyögte halkan.

– Igen – mondtam némi elégtétellel. – Belátom, hogy lehetnek ilyenek.

– Csak egy nevet vagy egy címet, Charlie. Vagy akármit. Hallanod kellett valamit.

– És hol lép itt be a jó öreg *cui bono*? – kérdeztem. – Hol a mézes-madzag? Vagy ezúttal is a régi iskolai bajtársiasságra apellálsz?

– Békét és nyugalmat nyernél vele, Charlie. Persze hacsak nem te üzletelsz a Goyával mint tettestárs.

Ezen színleg elmerengtem egy darabig, vigyázva, hogy ne tűnjek túl lelkesnek, és nyakaltam az igazi Taylor ’31-et, ami a poharamban lakott.

– Rendben – mondtam végül. – Középkorú, nyers stílusú fickó a Nemzeti Galériában, Jim Turnernek hívják.

Martland golyóstolla boldogan szántotta az előírással jegyzetfüzetet.

– Teljes neve? – kérdezte felélénkülve.

– James Mallord William.

Elkezdte leírni, aztán megdermedt, és sötét pillantást vetett rám.

– 1775–1851 – vetettem oda. – Állandóan lopott Goyától. Bár, mint tudjuk, az öreg Goya sem vetette meg a lopást.

Soha életemben nem álltam még ilyen közel ahhoz, hogy szájba vágjanak. Patriciusi profilom maradékának szerencséjére Jock jó ütemérzéssel lépett be, úgy cipelve maga előtt a tévékészüléket, akár egy zavarba hozhatatlan, férjezetlen anya. Martlandben győzött a jól-neveltség.

– Ha-ha – mondta udvariasan, eltéve a jegyzetfüzetet.

– Ma ugyanis szerda van – magyaráztam.

– ???

– Profi birkózás. A tévében. Soha nem hagyjuk ki Jockkal, sok barátja lép szőnyegre. Nem maradsz itt megnézni?

– Jó éjszakát – mondta Martland.

Közel egy órán át töltökeztünk Jockkal – valamint az SPG lehallgatóival – a szabadsúlyú versenyzés királyainak nyögéseivel és ordításai-val, plusz Mr. Kent Walton elképesztően éleslátó kommentárjaival; szerintem ő az egyetlen a tévés közvetítés műfajában, aki igazán érti a dolgát.

– Ez az ember elképesztően éleslátó, ésatöbbi – mondtam Jocknak.

– Igen. Egy perccel ezelőtt azt hittem, hogy letépi a másik fickó fülét.

– Nem, Jock, nem Pallo, hanem Kent Walton.

– Hát, nekem Pallo tűnik annak.

– Sebaj, Jock.

– Oké, Mr. Charlie.

Remek műsor volt: minden rosszfiú szégyentelenül csalt, a bíró soha nem kapta rajta őket, de a jófiúk az utolsó percben mindig győz-

tek egy leszorítással. Kivéve, természetesen, Pallo meccsén. Milyen örömteli. És örömmel töltött el az is, amikor azokra az ügyes, fiatal bobbykra gondoltam, akik minden Turnert ellenőriznek a Nemzeti Galériában. Martlandnek van annyi esze, hogy tudja, nem találják ki egy gyenge viccet csak azért, hogy őt ugrassam: minden Turnert ellenőrizni kell. Az emberei, semmi kétség, találnak majd egy borítékot, eldugva az egyik mögött. Amelyben – ehhez sem fér kétség – lesz egy *olyan* fénykép.

Amikor véget ért az utolsó mérközés – ezúttal egy drámai bokafo-gással –, megittunk némi whiskyt Jockkal, ahogy az már szokásunk-ká vált a birkózó estéken. Red Hackle de Luxe nekem, Johnny Walker Jocknak. Azt jobban szereti; és azt is tudja, hol a helye. Ekkor már túl voltunk a kis mikrofon kiiktatásán, amelyet Martland hanyagul hát-rahagyott a fotel alatt. (Jock ült ott, így minden bizonytalán durva hangokat is rögzítettek a birkózás mellett.) Jock ritka fantáziáról ta-núskodva egy shakerbe dobta a kis poloskát, vizet és egy Alka-Seltzer tablettát adva hozzá. Aztán röhögőgörcs jött rá, amitől iszonyú lát-ványt és hangzást nyújtott.

– Higgadj le, Jock – mondtam –, dolgunk van. *Que hodie non est, eras erit*, ami annyit tesz, hogy számításom szerint holnap dél körül letartóztatnak. Ennek, ha lehet, a parkban kell megtörténnie, hogy ehhez illő jelenetet rendezhessek. Közvetlenül ezután át fogják ku-tatni a lakást. Te nem lehetsz itt, és nem lehet itt a tudjukmi sem. Tedd bele az MGB tetőkárpitjába, mint legutóbb, rakd vissza a tetőt a kocsira, és vidd el Spinozához szervizelni. Ügyelj arra, hogy sze-mélyesen Mr. Spinozával beszélj. Légy ott pontban nyolckor. Megér-tetted?

– Igen, Mr. Charlie.

Azzal Jock elballagott a folyosón a szobájába, és még onnan is ki-hallatszottak boldog vihogásai és szellentései. A szobája takaros, egy-szerűen berendezett, friss levegőjű: pont ilyet kívánnának a cserkész fiuknak. A falon a brit hadsereg rangjainak és rangjelzéseinek táblá-zata; az éjjeliszekrényen Shirley Temple bekeretezett fotója; a fiókos komódon egy nem egészen befejezett hajómodell és a *Motor Cycle* magazin csinos halma. Azt hiszem, borotválkozás utáni arcvíznek használja a fenyőillatú fertőtlenítőt.

Az én hálósobám egy direktórium korabeli drága kurtizán munkahelyének viszonylag hűséges rekonstrukciója. Számomra tele van csodás emlékekkel, de önök – kivált a brit olvasók – valószínűleg okádnának tőle. Ott helyben.

Boldog, álomtalan álomba merültem, mert semmi sem purgálja úgy ki a szánalmat és a rettegést az elméből, mint a szabadsúlyú birkózás. És semmi nem olyan édes, mint az igaztalanok álma.

Szerda este volt és nem ébresztett fel senki.

2

Akit lát, egyszerűen az vagyok.
Állat volnék? Annak is lenni kell.
Ha farkam, s karmom nőne hirtelen,
az ember többet érne nálam, ám
oroszlánként viselném farkamat,
csonkuk takargató majmok között.
Dolgom Istentől rendelt sorsomat
betölteni, nem megmásítani.

S miként kunyhónkat kárpit s szőnyegek,
a ketrecet szalma bélelje ki.

Blougham püspök védőbeszéde

Senki sem ébresztett fel tíz óráig ezen a gyönyörű nyári reggelen, amikor is Jock bejött a teámmal és a kanárral, amely teljes kis szívéből dalolt, mint mindig. Mindkettőjüknek jó reggelt köszöntem. Jock jobban szereti, ha a kanárit üdvözlöm, és nem kerül semmibe, ha egy ilyen kis dologban a kedvére teszek.

– Ah – tettem hozzá –, a jó öreg, vigasztaló Oolong vagy Lapsang!

– He?

– Hozd be a bambuszbotomat, a legsárgább cipőmet és a régi zöld puhakalapot* – idéztem tovább. – A parkba megyek ellejteni egy pásztortáncot.

– He?

– Ne is törődj vele, Jock. Bertram Wooster beszél, nem én.

– Oké, Mr. Charlie.

* Idézet P. G. Wodehouse *Halihó, Jeeves!* című regényéből (Bakó fordítása).

Gyakran eszembe jut, hogy Jocknak fallabdáznia kéne. Kitűnő fal lenne belőle.

– Bevitted az MGB-t, Jock?

– Igen.

– Helyes. Minden oké? – Ostoba kérdés, persze, és persze meg is fizettem érte.

– Igen. Hát, izé, a tudjukmi kicsit túl nagy volt, nem fért be a tető-kárpit alá, ezért levágtam egy kicsit a széléből, csak hogy tudja.

– Jock, te levágtál a...

– Minden rendben, Mr. Charlie, csak vicceltem.

– Igen, Jock, minden rendben. Remek. Mondott valamit Mr. Spinoza?

– Igen, egy csúnya szót.

– Gondolhattam volna.

– Igen.

Készen álltam a felkelés naponta ismétlődő rettenetére. Jock alkalmi segítségével elvonszoltam magam a zuhanytól a borotváig, a Dexedrine-től* az elviselhetetlen döntésig a nyakkendőről; negyven perccel később épségben megérkeztem a reggeli határmezsgyéjére, az egyetlen reggelihez, amely megérdemli ezt a nevet, a *cheminot*** reggelijéhez, a nagy adag kávéhoz, rummal csipkézve, bordűrözve, farkasfogazva. Sikerült felkelnem. Nem voltam rosszul. A bokrokra csigák tapadtak, hogy mást ne mondjak.

– Nem hinném, hogy van zöld puhakalapunk, Mr. Charlie.

– Sebaj, Jock.

– Ha gondolja, elküldhetem a portás kislányát a kalaposhoz.

– Nem, Jock, jó lesz így.

– Fél koronáért elmenne.

– Nem, Jock, jó lesz így.

– Oké, Mr. Charlie.

– Tíz percen belül el kell hagynod a lakást, Jock. Persze semmi fegyver vagy ilyesmi nem maradhat itt. Riasztókat beüzemelni, összekapcsolni. A kamerában legyen film és működjön... tudod.

* Amfetamintartalmú, serkentő hatású gyógyszer.

** *cheminot* (fr.): vasúti munkás.

– Igen, tudom.

– Igen – mondtam, számos idézőjel közé csomagolva a szót, lévén igazi verbális sznob.

Akkor most képzeljék maguk elé ezt a potrohos kéjencet, amint végigsuhan a londoni Upper Brook Streeten, vitorlát bontva a St. James Park és a nagy kaland felé. Egy apró izom rángott az arcában – talán a legszebb hagyományokat követve –, de máskülönben városias külsőt, jó megjelenést mutatott, készen arra, hogy az első trampitól vegyen egy csokor ibolyát és odavessen érte egy aranyat; Hugh Drummond-Mortdecai kapitány, egy kuplét füttyörészve és a selyem alsónemű egy beszorult ráncával a püderezett farpofái között, fene a jó dolgát.

Persze attól a pillanattól kezdve rajtam voltak, ahogy kiléptem a házból – pontosabban nem igazán *rajtam*, mert „szemből követtek”, és nagyon szépen csinálták, végtére is az SPG fiúk egyéves kiképzést kapnak –, de nem fogtak el délben, ahogy megjósoltam. Ide-oda járkáltam a tó körül (közben megbocsáthatatlan dolgokat mondtam barátomnak, a pelikánnak), ők meg úgy tettek, mintha a nevetséges kalapjuk belsejét vizsgálnák (amelyben nyilván az adóevő rádiójuk volt) és lopva jeleket küldtek egymásnak vörös, göcsörtös kezükkel. Már kezdtem azt gondolni, hogy túlbecsültem Martlandet, és készültem irányt venni a Reform Clubba, hogy meghívassam magam valakivel egy jó ebédre – a hidegbüféjük világelső, tudják –, amikor:

Megjelentek. Kétfelől. Hatalmasan, egyenesen, szakszerűen, halálosan, hülyén, gátlástalanul, komoran, éberén, gyengéden gyűlölőn.

Az egyik a csuklómra tett kézzel fogott le.

– Tűnés – rebegtem. – Mit gondolnak, hol vannak? A Hyde Parkban?

– Mr. Mortdecai? – mordult rám szakszerűen.

– Ne morduljon rám szakszerűen – tiltakoztam –, nagyon jól tudja, hogy én vagyok az.

– Akkor meg kell kérnem, hogy jöjjön velünk, uram.

Rámeredtem. Fogalmam sem volt, hogy még mondanak ilyet az emberek. „Ledermedtem”, ezt a szót keresem?

– He? – mondtam, szabadon idézve Jockot.

– Velem kell jönnie, uram. – Ezt most tényleg jól csinálta, beleélve magát a szerepbe.

– Hová visznek?
 – Hová szeretne menni, uram?
 – Mondjuk... haza?
 – Attól tartok, azt nem lehet, uram. Nincs nálunk a felszerelésünk, tudja.

– Felszerelésük? Ja, igen, értem már. Te jó ég. – Ellenőriztem a pulzusomat, a molekuláimat és még néhány fontosabb testrészt. Felszerelés. A fenébe is, Martlanddel együtt jártunk iskolába. Rám akarnak ijeszteni, semmi kétség.

– Rám akarnak ijeszteni, semmi kétség – mondtam.

– Nem, uram. Most még nem, uram.

Tudnának erre jó választ adni? Én sem tudtam.

– Akkor, felteszem, a Scotland Yardra megyünk – mondtam élénken, nem sokat remélve.

– Nem, uram, az nem lenne jó. Azok ott túl korlátoltak. A mi kis vidéki kórházunkra gondoltunk, Esher mellett.

Martland egyszer, egy közlékeny pillanatában, beszélt nekem a „vidéki kórházról” – utána napokig rémálmaim voltak.

– Nem, nem, nem, nem, nem, nem, nem – kiáltottam joviálisan –, nem hagyhatom, hogy olyan messzire kelljen vinniük, fiúk.

– Akkor hát – mondta Útonálló II, aki most először nyitotta ki a száját – mit szólna a saját kis vidéki házához Stoke Poges mellett?

Be kell vallanom, itt egy lehetnyit elsápadhattam. A magánéletem nyitott könyv, bárki elolvashatja, de azt hittem, az én kis kuckómról csak néhány bizalmas barát tud. Nem folyt ott semmi illegálisnak nevezhető, bár tartottam ott egy-két felszerelést, amit mások kissé frivolnak vélhetnének. Némi Mr. Norris-beütés*, tudják.

– Vidéki ház? – ríposztottam villámgyorsan. – Vidékiház-vidékiház-vidékiház?

– Igen, uram – mondta Útonálló II.

– Kellemes és diszkrét – jegyezte meg a társa.

Néhány hibás rajt után felvettem (immár higgadtan, felhőtlenül, behízselgőn), hogy az lenne a legszebb, ha a jó öreg Martlandet is

* Christopher Isherwood *Mr. Norris Changes Trains* című regényének ellentmondásos főhőse.

meghívnanék; szórakoztató társaság, iskolatársam volt. Úgy tűnt, szívesen fogadnak minden felvetést, ahogy ez esetben is történt, és hamarosan mindhárman bezúfolódtunk egy véletlenül arra cirkáló taxiba, Útonálló II pedig a taxis fülébe mormolt egy címet, mintha nem ismerném úgy Martland címét, akár a saját adószámomat.

– Northampton Park, Canonbury? – kacagtam fel. – Mióta nevezi ezt a jó öreg Martland Canonburynek?

Mindketten kedvesen mosolyogtak rám. Majdnem olyan rémes volt, mint Jock civilizált mosolya. Két egész fokkal esett a testhőmérsékletem, tisztán éreztem. Fahrenheitben, persze: nem szeretnék túlozni.

– Merthogy az már szinte nem is Islington – hadováltam *diminuendo* –, inkább Newington Green, ha engem kérdeznek. Mert milyen neveléses már...

Ekkor vettem észre, hogy a véletlenül arra cirkáló taxi belteréből hiányoznak bizonyos megszokott kellékek, úgymint a viteldíj-tábla, a hirdetések, az ajtókilincsek. Volt viszont benne rádiótelefon és egy fél pár bilincs egy gyűrűvel a padlóhoz csavarozva. Mondhatni, elakadt a szavam.

Úgy tűnt, nem gondolják, hogy szükségük lenne a bilincsrre; csak ültek és néztek rám elmélázva, már-már nyájasan, mint a nagynénik, akik azon tűnődnek, mit is szeretnék a tea mellé.

Martland háza elé kanyarodtunk, épp amikor a vesszőfonással dizájnolt Minije feltűnt a Balls Pond Road sarkán. Elég rondán parkolt le, aztán kiadta magából Martlandet, mogorván és bőrig ázva.

Ez egyszerre volt jó és rossz.

Jó, mert azt jelentette, hogy Martland nem időzött sokat a lakásom ostrománál: Jock nyilván beállította a riasztókat, ahogy utasítottam, és Martlandet, miután szakszerűen behatolt az ajtón, egy bömbölő sziréna pokolbéli hangja fogadta, az automatikusan működésbe lépő tűzoltófejek áldásától kísérvé. Ráadásnak megszólalt a fülsiketítő riasztócsengő, elérhetetlen magasságban az utcafronti falon, miközben a Half Moon Street-i rendőrségen és egy nemzetközileg ismert biztonsági cég – amelyet én csak Rablóból-Pandúr Szervezetnek hívok – Bruton Street-i részlegén villogni kezdett a vészjelzés. A csillárban lapuló helyes kis japán, egy kocka per másodperces robotkamera

kattogtatott, és mindennek a tetejébe a házisárkány *concierge* felsőrtetett a lépcsőn, úgy csattogtatva gonosz nyelvét, akár egy búr az ostorszíjat.

Jóval azelőtt, hogy összebarátkoztam volna Mr. Spinozával, megkérte néhány barátját, hogy „csinálják meg a lakásom”, ahogy ők nevezik, szóval nagyjából tudtam, miről van szó. A csengők és szirénák zaja leírhatatlan, a víz elállíthatatlan, a megtermett járőrök, a szőrös valagú biztonságiak és a közönséges bűnözők konfliktusa több mint kínos, és mindezt kibírhatatlanná fokozzák a házmesterné nyelvének ostorcsapásai. Szegény Martland, gondoltam derűsen.

Talán el kéne magyaráznom, hogy

az SPG emberei természetszerűen nem viselnek azonosítót, és gondosan kerülnek az egyszerű rendőröket, mivel a korrupció zsaruk lefűlése is a feladataik közé tartozik;

az alvilág egyes patkányai, kivételes előrelátással, szándékosan ügyetlenül és visszataszítóan végeztek el bizonyos „munkákat”, az SPG tagjának adva ki magukat;

az egyszerű rendőrök nem különösebben lelkesednek az *igazi* SPG emberekért; és

a biztonsági cégem agyatlan bérencei mindig jóval azelőtt vetik be a borsszóróikat, az adóevőiket, az anilin festékszóróikat, a dobermanjaikat és a gumibotjaikat, mielőtt bármit kérdeznének.

Te jó ég, mekkora zűr lehetett. És hála a kis kamerának, most majd csinosan átrendeztethetem a lakást Mrs. Sponnal – régóta esedékes, annyit mondhatok –, valaki másnak a költségére.

Te jó ég, és milyen dühös lehet Martland.

Igen, ez benne a rossz, természetesen. Vetett rám egy szűrős pillantást, miközben zajtalanul (a kövér emberek meglepő kecsességgel stb.) felbattyogott a lépcsőn, ledobta a kulcsait, ledobta a kalapját, ráállt és végül bevezetett minket a lakásba. Mindez nem ígért semmi jót C. Mortdecainak. Útonálló II., aki félreállva utat nyitott nekem, olyan nyájasan nézett rám, hogy bugyborékolni kezdett a reggelim a vékonybelemben. Bátran összeszorítva a farpofáimat beslisszoltam, és fojtott kuncogással felmértem a helyiséget, amelyet ő valószínűleg

„a” szalonnak nevezett. Azóta nem láttam ilyen mintájú függönyöket, hogy a javítóintézetben elcsábítottam a nevelőanyát; a szőnyeg egy vidéki mozi előcsarnokából menekülhetett ide, a tapétán kis ezüst-szürke Bourbon-liliomok rajzoltak. De komolyan. És persze minden makulátlanul tiszta volt. Enni lehetne róla, már ha csukva tartod a szemed.

Azt mondták, leülhetek, vagy inkább rám parancsoltak. Éreztem, hogy a májam, súlyosan és lomhán, elszorítja a szívemet. Már nem vonzott a hidegbüfé.

Martland átöltözve, szárazon jelent meg újra, szinte már a régi, szórakoztató önmaga volt.

– Na szóval – rikkantotta a kezét dörzsölve –, lássuk csak.

– Nekem most mennem kell – mondtam eltökélten.

– Nem, nem, nem – kiáltotta –, miért, hiszen csak most jöttél. Mit kérsz inni?

– Whiskyt.

– Jó választás. – Kitöltött magának egy nagy adagot, de nekem nem.

Ha-ha, gondoltam.

– Ha-ha – mondtam ki bátran, fennhangon.

– Hi-hi – ríposztozott dévajul.

Szótlatlanul ültünk vagy öt percig, ők nyilván azt várták, hogy elkezdjek tiltakozva hadoválni, én viszont elszántam magam arra, hogy semmi ilyesmit nem teszek, de kissé aggasztott, hogy ezzel csak még inkább feldühítem Martlandet. Múltak a percek. Hallottam, ahogy egy nagy, olcsó óra tiktakol az egyik Útonálló mellényzsebében, mert ők már csak ilyen régi vágásúak voltak. Egy kis bevándorló gyerek szaladt el odalent a járdán, Tarzan-üvöltéssel: „M’Gawa! M’Gawa!”, vagy legalábbis így hangzott. Martland vonásai megenyhültek, egy előkelő ház urának csendes meglegedettségével mosolygott, aki barátai és szerettei körében élvezzi a portóit és a kellemes társalgást. Ránk telepedett a forró, viszketős, a távoli forgalom zajával terhes csend. Szerettem volna kimenni a mosdóba, de le sem vették rólam a szemüket, udvariasan, figyelmesen néztek. Szakszerűen.

Martland végül – meglepő kecsességgel stb. – feltápászkodott, és feltett egy lemezt a tányérra, nagy műgondot szentelve a Quad

sztereó hangszórók beállításának. Az elhaladó vonatokról készült felvétel volt, amelyet mindannyian megvettünk, amikor először engedhettünk meg magunknak egy sztereó lemezzátást. Megunhatatlan.

– Maurice – mondta udvariasan az egyik huligánnak –, volnál szíves felhozni a tizenkét voltos nagyfeszültségű kocsi-akkumulátort az alagsori töltőpadról?

– És Alan – folytatta –, megtennéd, hogy behúzod a függönyöket és leveszed Mr. Mortdecai nadrágját?

Mit tehet az ember, amikor ilyen dolgok történnek vele? Küzdjön? Milyen kifejezést tükrözzön jól táplált arca? Megvetést? Felháborodást? Méltóságteljes nyugalmat? Amíg én az arckifejezések között válogattam, ügyesen alsóneműre vetkőztettek, és nem telt tőlem más, csak a pőre pánik. Martland diplomatikusan elfordult, és emelt még néhány decibelt az erősítőn. Maurice – mindig Maurice-ként fogok gondolni rá – fél perc alatt a helyére illesztette az első csatlakozót, majd Martland kéjesen jelt adott a második csatlakozó felcsíptetésére. A Flying Scotsman tökéletes időzítéssel, sztereóban robogott keresztül egy vasúti átjárón. Én monóban versenyeztem vele.

Így telt-múlt ez a hosszú nap. Nem sok percig tartott, be kell valla-nom. Én mindent kibírok, csak a fájdalmat nem; ráadásul már a gondolata is mélységesen felzaklat, hogy valaki szándékosan, lelki-furdalás nélkül bántalmaz. Úgy tűnt, mintha ösztönösen tudnák, hol van az a pont, ahol kegyelemért könyörgök*, mert amikor elérkezett az idő, visszaadták a nadrágom és egy nagy pohár whiskyt dugtak az orrom alá, gyöngyöző buborékokkal a peremén. Felhajtottam, és lassan kitisztult a látásom: nyájas arccal néztek rám, büszkén és elégedetten a teljesítményemmel. Éreztem, hogy nagyot nőttem a szemükben.

– Jól vagy, Charlie? – kérdezte Martland aggódalmasan.

– Most ki kell mennem a mosdóba – mondtam.

– Hát persze, öregfiú, hát persze. Maurice, segíts Mr. M.-nek.

Maurice kivitt a gyerekvécére; csak egy óra múlva jönnek meg az iskolából, közölte velem. Vigaszt találtam Margaret Tarrant festett mókusaiban és nyuszijaiban. Szükségem volt vizsgálatásra.

* Az eredetiben „cry 'Capivi'!”, burkolt utalás Rudyard Kipling *Slaves of the Lamp* című novellájának egyik sorára.

Amikor visszatértünk a szalonba, a lemezzátást már a *Hattyúk tavát* játszotta. Martland igen egyszerű lélek: amikor bolti eladólányokat csábít el, nyilván Ravel *Bolerója* szól.

– Mondj el mindent – fordult hozzám gyöngéden, már-már simogatóan, egy Harley Street-i abortuszdoktort alakítva.

– Fáj az ülepem – nyüszítettem.

– Igen, igen – mondta. – De a fotóról beszélj.

– Ah – mondtam megfontoltan –, a fotonkópia. Túl sok whisky adtál éhgyemerre. Tudod, még nem ebédeltam. – Azzal meglehetősen drámai módon visszaszolgáltattam nekik egy kicsit a whiskyből. Martland bosszúnak tűnt, de úgy gondoltam, valamelyest sikerült feljavítanom a kanapéhuzatát. A következő két-három percet megúsztuk anélkül, hogy jelentősebb kár esett volna az újonnan fellelt meghittségben. Martland elmagyarázta, hogy hajnali 5.15-kor valóban találtak egy fényképet a Nemzeti Galéria egyik Turnerje mögött. Az *Odüsszeusz kigúnyolja Polüphemoszt* (No. 508) mögé dugták. Majd a tárgyalótermi hangján így folytatta:

– A fotó két, kölcsönösen beleegyező felnőtt férfit ábrázol, amint éppen... kölcsönös beleegyezésre lépnek.

– Úgy érted, hogy nemileg érintkeznek?

– Úgy.

– És az egyiknek kivágták az arcát?

– Mindkettőt.

Felálltam és odamentem a kalapomhoz. A két bugris nem mozgott, de látszott rajtuk, hogy éberebbek lettek. Nem voltam elég jó formában ahhoz, hogy kivesszem magam az ablakon. Félrehúztam a kalap belső bőrcsíkját, feltéptem egy kis helyen a kanavászbélést, és átadtam Martlandnak egy kis ovális fotográfát. Üres tekintettel bámult rá.

– Öregfiú – mondta lágyan –, nem feszítheted tovább a húrt. Ki az úriember?

Most én bámultam rá üveges szemmel.

– Tényleg nem tudod?

Újra megnézte.

– Mostanság több a szőr az arcán – noszogattam.

Megrázta a fejét.

– Gloagnak hívják a pasast – mondtam. – A barátainak csak Borospalack, valamilyen obszcén okból. Ő maga készítette a fotográfiát. Cambridge-ben.

Martland váratlanul és indokolatlanul roppant aggodalmas képet vágott. Akárcsak az emberei, akik körénk gyűltek, egymás széles márkába nyomva az apró fotót. Aztán mindhárman bólogatni kezdtek, eleinte bizonytalanul, majd egyre határozottabban. Elég viccesek voltak, de a fáradságom okán nem tudtam igazán élvezni a dolgot.

Martland most már undok arccal fordult felém.

– Gyerünk, Mortdecai – mondta, minden jó modort mellőzve –, mondd el végre az egészet. És gyorsan, mert kijövök a béketúrésból.

– Szendvics? – érdeklődtem óvatosan. – Egy üveg sör?

– Később.

– Rendben. Három héttel ezelőtt eljött hozzám Borospalack Gloag. Átadta nekem a kivágott arcát, és azt mondta, hogy tegyem biztos helyre, mert neki kegyelmet jelent, nekem meg pénzt a bankban. Nem adott magyarázatot, de én tudtam, hogy nem ver át, mert rettegett Jocktól. Azt mondta, hogy ezentúl mindennap felhív, és ha egy napon mégsem, az azt jelenti, hogy bajba került, és akkor szólnom kell neked, hogy fordulj Turnerhez a Nemzeti Galériában. Ez minden. Amennyire tudom, ennek semmi köze a Goyához... egyszerűen csak megragadtam az alkalmat, hogy átadjam az üzenetet. Borospalack tényleg bajban van? Bevitetted abba a rohadt vidéki kórházakba?

Martland nem válaszolt. Csak állt és nézett rám, az arcát dörzsölve, ami csúnyán sercegő hangot adott. Szinte hallottam, hogy azon morfondírozik, nem hozna-e ki belőlem még több igazságot az akku.

Reméltem, hogy nem: az igazságot gondosan kiporciózva kell adagolni, egészséges étvágyat teremtve a rá következő hazugságokhoz.

Talán úgy döntött, hogy mostanáig igazat mondtam; talán csak arról volt szó, hogy egyelőre elég neki ennyi aggódnivaló.

Valójában persze fogalma sem volt arról, milyen nagyon kell aggódnia.

– Mehetsz – mondta végül.

Fogtam a kalapom, megigazítottam és elindultam az ajtó felé.

– Ne hagyjam el a várost? – szoltam vissza az ajtóból.

– Ne hagyj el a várost – hagyta rám szórakozottan. Nem volt kedvem emlékeztetni a szendvicsre.

Kilométerekeket gyalogolhattam, mire találtam taxit. Minden ajtókilincse megvolt. Mély álomba merültem, a sikeres hazugok álmába. Atyám, a lakásom kész kupleráj volt. Felhívtam Mrs. Spont, és közöltem vele, hogy végre készen állok az átrendezésre. Vacsorátájt átjött és segített rendet rakni – nem rontotta meg a siker –, majd egy boldog órát töltöttünk a kandalló előtt bútorhuzatok, tapéták és egyebek közt válogatva, aztán Jockkal hármásban körbeültük a konyhasztalt és befaltunk vacsorára egy hatalmas angol reggelit, amelyet manapság már csak nagyon kevesen engednek meg maguknak.

Mrs. Spon távozása után azt mondtam Jocknak:

– Tudod, mit gondolok, Jock?

Mire ő:

– Nem, mit?

– Hogy Mr. Gloag meghalt.

– Kapzsiságra tippelek – válaszolta Jock rejtelmesen. – Mit gondolsz, ki ölte meg?

– Szerintem Mr. Martland. De azt hiszem, ez egyszer azt kívánja, bár ne tette volna.

– He?

– Igen. Hát, jó éjszakát, Jock.

– Jó éjszakát, Mr. Charlie.

Levetköztem és tettem még egy kis krémet a sebeimre. Egyszerre olyan fáradt lettem, mint akit agyonütöttek – mindig így vagyok vele tortúra után. Jock, áldassék a neve, meleg vizes palackot tett az ágyamba. Érti a csíziót.